

KOIVISTON viesti

Nro 6 Kesäkuu 2017

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiijät sie?

Länsisuomenkarjaa

Ei täst oo kovinkaa kauva aikaa, ko telkkariski näytettiin, mite lehmät iloitsit ko nuoret poikaviikarit, ko yli neljäkymmänt sarvi- ja nupopää-tä laskettii laitumel Viikis Helsingi yliopisto opetus- ja tutkimustilal. Lehmäthä olliit joutuneet elämää sisätiloiss, navetassaa mone kuukaue aja. Tuota tapahtummaa ol kaupungist ast tult katsomaa ja kevähisest esityksest nauttimaa suuret määrät perehii lapset mukannaa. Heti alko pien voimii koettelemine lehmii keske, pusketi leikillää vastustajjaa, ja jos nii sattu, ni joku saatto suutahtaa vastustajalle. Yliopisto tilal o pääosi Rittei saarelaisii Ayhirerotusii (lausukoo, kuka osajaa, taik sit niiko mei äiti aikannaa Airsiire) lehmii, mut kyl muutama muunkii rotusii, niiko suomekarjalehmiiki. Valkosta sarvipäistä Airsiirekarjaa, mil o punaruskehii täpli joka puolel, alettii Suomee tuomaa 1800-luvu puolvälis. Länsisuomekarja o alualkujaa Suomes jalostettuu ruskeaa nupopäistä, hyväst lypsävää elukkaa. Mei äiti lehmät olliit millo sarvipäisii Airsiirilehmii, millo taas sarvettomii suomelehmii. Ne pit hyvi useinki laijuntaa metsäs, ko maata ei aina olt tarpeheks ast. Siel ne sit kulkiit koko kesä aja ja palasiit vaa lypsyajoiks porti luoks takasii. Rikkaammil ol varraa pittää paimenpoikaa taik -tyttö, kutka katsoit lehmii perrää ja soitteliit tuohitorvellaa nii, et karja osas palata oikiaa aikaa takasii.

Kevvääll karja siis päästettii vappuaks, Mut enneaikaa, ko vanhat tavat ja uskomukset sääteliit vähä jokasta ihmise toimintaa, ni ei karjaa saantkaa laskee laitumel millo vaa. Kaik viiko päivät ei olleet sihe yhtä etullisii. Ettei vaa mittää pahhaa sattuis karjalleis, ni mil viikopäivil vaa sait Koivistol päästää karja laitumil kevvääll?

Jos muistat äitis taik isoäitis asjast siul joskus maininnee, taik jos oot mist lukent, tai vaik vaa arvaisitkii, ni paa siint tietoo tulemaa Viesti toimituksel. Muista panna mukkaa tietoo siint, et mist siu tietois o peräsi. Ja oma nimi al, et kaik uskoot, et sie oot sie. Katsotaa sit, sano suutarki, ko nuore miehe kenkä hänel irvisti.

Martti Piela

Sisarukset 1/3

Mala ja Matilda - vanhemmat

Martti Piela

Tilla oli nyt Malan naapuri. Iltaisin Heta opetti hänelle kirjaviiden kintaitten tekoa.

Tyttö oli ahkera ja innostui kovasti käsitöiden teosta. Hän osallistui mielellään talon töihin. Hän ei ollut vielä viittätoistakaan, mutta pääsi alkamaan rippikoulun, koska täyttäisi viisitoista koulun alettua. Jo rippikoulun kestäessä Mala kosi. "Mikäs hätä meil on? Senko eletää ja ommellaa!" Mala liverteli rakastetulleen.

Heta puolestaan selvitteli Tillalle. "Ko miu miehei tul minnuu kosimaa, mie juoksi piikkopaitasilai rannaajal, paljai jaloi." Siihen aikaan naimisiin mentäessä, kun mies tuli ja sanoi: "Tuo sie kylätyttö meil!", niin tyttö tuli ja meni. Ei silloin sen enempää tunnettu toisiaan. Usein naimakaupat tehtiin puhemiehen välityksellä. (Impi Piela)

"Määks mie tuol Malal? Orotasinks mie hänet mieheksi?" Aina Matilda kyseli neuvoa tädiltään. Neuvoa hän todella tarvitsikin. Olihan hän Malaa seitsemän vuotta nuorempi, eikä vielä käynyt ripilläkään. Malalla riitti kyllä vientiä, hän kun oli komia poika. Käänteissään nopea, mies, joka osasi tytöille puhua oikealla tavalla. Kyllä hänellä morsioita riittäisi. Soitti ja esiintyi tansseissa. Tanssitti tyttöjä uuvuksiin. Kateelliset kaverit niin omasta kylästä, Patalasta, kuin naapurikylistäkin, olivat sepittäneet Malasta pilkkarunonkin, muka Malan itsensä laulaman:

**Mie se olen Patalasta
Mamman poika Mala
Mie se olen Eistilä tyttö
Makkee sokurpala!**

Tilla ei vielä tiennyt, antaisiko myöntävän vastauksen kosintaan vai ei. Siksi hän lapsellisuuttaan kysyi Vendlalta, mennäkö Malalle vai ei. Vendla oli itse jo toisissa naimisissa. Ensimmäinen mies oli kuollut niin varhain, että lapsi ei ollut vielä syntynyt. Kun lapsi, poika, sitten syntyi, se ei elänyt kuin vuorokauden. Sukulaiset koettivat saada Vendlan perinnöttömäksi, koska lapsi oli syntynyt isän kuoleman jälkeen. Mutta vaikka lapsi olikin syntynyt isän jo kuoltua,

Mala ja Aina Matilda

**Aina Matilda
Stefanintytär
Kokkala ja
Malakias
Gabrielinpoika
Leipäsäkki
vihittiin
avioliittoon vähän
ennen vuosisadan
vaihdetta,
sunnuntaina
26. marraskuuta
1899.**

mutta eli isän jälkeen, lapsi sai perii isänsä. Lapsesta tulikin rikas.

Vendla sanoi Tillalle "Mää sie vaa Malal, ikkääs ei siu tarvitse piikan olla".

Tilla kävi vielä rippikoulua, kun jo kuulutukset otettiin. Naimisiin aiottaessa oli kuuluttettava kolmena sunnuntaina, ennen kuin pääsi vihille. Valkotukkainen pappi oli holhojalle sanonut kuulutuksia otettaessa, ettei pidä nuoria yhteen sänkyyn laskea, ennen kuin ovat vihityt. Tillahan oli jo muuttanut Malan kotiin ennen häitä. Pappi, jota kutsuttiin Valkeepää-papiksi, huomautti Malalle, etteivät pääse vihille ennen kuin Tilla on päässyt ripille.

Rippikoulu kesti viisi viikkoa. Tilla pääsi aikanaan ripille, vaikka jotkut joutuivatkin käymään rippikoulun uudelleen. Tillanvanhempi sisarkin joutui kertaamaan koulun. Mutta Tilla oli oppinut lukemaan ja laskemaan päässälsäksä koulua käymättäkin.

Mala oli onnellinen. Vielä vuosia myöhemmin hän kehaisi: "Miul on kotonkasvatettu vaimo, mie hänet otin kotikasvatiks." Ja mikä Tilla muu olikaan, vasta viisitoista vuotiaan täyttänyt, aivan lapsi vielä. Ei hän paljoa muuta pystynyt

ajattelemaan kuin: Nyt miulkii aukenoo taas koti!

Näin hän lankesi ensimmäisen miehen syliin, joka hänelle sitä tarjosi. Tosin olihan hän muuten kypsytynyt elämän kovassa koulussa. Myöhemmin hänelle selvisi, että elämä on todella tikkaamista eikä vain ompelemista, kuten Mala oli hänelle kosiessaan esittänyt. (Impi Piela)

Aina Matilda Stefanintytär Kokkala ja Malakias Gabrielinpoika Leipäsäkki vihittiin avioliittoon vähän ennen vuosisadan vaihdetta, sunnuntaina 26. marraskuuta 1899. Lapsia siunaantui pariskunnalle yhteisen elämän aikana 15, mutta koska lapsikuolleisuus noihin aikoihin oli suuri, lapsista eli aikuisiksi vain yhdeksän. Ensimmäinen, Arvi Ilmari, syntyi jo syyskuussa 1900 ja nuorin, Tuovi Severi uudenvuoden aatonaattona 1924.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Mikä puu?

”Istuta vielä se omenapuu, vaikka tuli jo tukkaasi nuolee” lauloi Juice. Kasvava puu on lupaus tulevasta vuosista, vuodenaajoista. Sukupuuta on viittaus menneeseen. Evakkolapset ovat perustamassa muistopuistoa ja mikä sen paremmin tilanteeseen sopisikaan kuin puupuisto. Myös koivistolaiset evakkolapset käyvät istuttamassa oman puunsa Lahden Mukkulaan Koivisto-juhlien lauantaina. Vaan mikä puu parhaiten kuvastaisi koivistolaisuutta?

No tietenkin koivu. Johan sen nimikin sanoo. Ja vaakunamme veneen purjeet ovat kauniit koivunlehdet. Björkö ja Birkkala ulottavat juurensa kaukaa historiasta. Mutta Koivistolle mennessä vastassa ovat mäntykankaat, kuivia hiekkarantoja reunustavat hongat. Ja se kirkkopetäjä. Paksua kaarnaa kyljet suojaamassa tuulilta ja tuiskuilta. Meren nöyryyttämä käkkyrälatva. Mutta sitkeä se on ja koko Koiviston kansan nähnyt. Kaunis puu salaisuuksia täynnä.

Napattaisiko naapurista pari Terijoen salavaa, ja istutettaisi ne? Todella kauniin muotoisia, aallonmurtajille sopivia. Entä kirsikkapuut? Minä olen jättänyt jälkeeni kirsikkapuuvanan. Jokaiselle tontille, johon on lupa ollut istuttaa, on kirsikan taimelle monttu kaivettu. On lapsen syntymäpäiväkirsikka. On kauneudesta ja japanilaisesta estetiikasta nauttineen ystävättären muistopuu, jonka alla voi sakuraa istua ja muistella.

Kuvaisiko lehtikuusi tätä merellistä kansaa sittenkin paremmin? Jokainen laivanrakentaja istutti lehtikuusimetsänsä, halusi varmistaa lujat ja suorat mastopuut. Laivapuusepillä myös tavallisten kuusien juuren tyvenet kelpasivat kaareviksi kölipuiksi. Toisaalta puisten laivojen uumenissa kulkivat rakennuspuut ja koi-vuhalot Itämeren satamiin. Siis sittenkin koivu?

Minä istuttaisin omenapuun. Kauneutta niin kevään kukkaloistossa, kuin syksyn pimeässä ja silloin kun lumi piirtää oksiston siluetit iltaan. Kesän vehreä kausi yhtä riemua: omenapuuta parempaa kiipeilypuuta ei ole ja juurelta löytyvät parhaat onkimadot. Aika monen luhistuneen kivijalan viereltä talonpaikan tunnistaa omenapuusta. Isovanhempien istuttamasta omenapuusta vielä lapsenlapsenlapset saavat makoisia omenoita poimia. Omenapuun oksa ojentaa omenan lapselle, kuin äidin käsi. Omenaani liittyy muistot myös mummon uuninpankolla kuivaamista, paperisiin sokeripusseihin pakatuista omenanlohkoista. Evakkolasten muistopuiksi, evääksi matkalle, menneiltä tuleville.

Hartaast´

”Kun taas on aika auringon...”

Minun on vaikea uskoa, että ylioppilaaksi tulostani on tänään 31.5. kulunut 60 vuotta. Yhtä monta kevättä ja yhtä monta ”aikaa auringon”. Tätä ajatellessa täytyy todeta, että aika kulkee siivillä, kysymättä ja pyytämättä. Lähes puolet silloisesta ryhmästä on poistunut ”tuonilmaisiin”. Joka vuosi kokoonnumme muistelemaan yhteisiä aikoja 1950-luvulla. Yhtenäisen luokkamme suree jokaista, joka vuoden aikana on lähtenyt.

Asuin silloinkin v. 1957 vanhempieni ja yhden veljeni kanssa Askolassa. Meillä pidettiin vanhan herännäistävän mukaan ylioppilasseurat kotona. Silloinen kirkkoherra piti puheen minulle ”Herran siunauksesta”. Hän kertoi, että sen siunauksen päälle hänkin oli rakentanut elämänsä. Hänen mielestään minunkin piti lähteä lukemaan papiksi, sillä se olisi hyvä palveluvirka. Seuraväestä enemmistö oli kuitenkin sitä mieltä, että naiselle papin ammatti ei sovi. Silloin oli vielä Yliopistoissa vapaa pääsy mille alalle tahansa. Isä asettui puoltamaan papiksi lukua, äiti ei. Olin kuitenkin isän tyttö, joten haimme ylioppilaskotipaikkaa ja kirjoitauduttiin teologiseen tiedekuntaan. Opettajaksi kuitenkin jouduin, sillä papeus aukesi vasta v. 1988. Sitä isä ei ollut näkemässä. Äidinkin mieli oli kääntynyt suopeaksi naispappetta kohtaan, ja sain sitten kunnian siunata äidin hänen pyynnöstään odottamaan kruunua Isän ja isän luona taivaassa.

Tänä vuonna olemme saaneet odottaa lämmintä auringonpaistetta. Kun se lopulta tuli, jäimme odottamaan lämmintä sadetta. Aurinko, sade ja tuuli ovat merkittäviä tekijöitä luonnon vehreyden kannalta. Eilen saimme sen kolmannen elementin, sateen. Tänä iltoitsemme luomakunnan kanssa.

Kirkkoherra oli oikeassa: Jumalan siunauksesta riippuu kaikki. Jos annamme elämäme Hänen johtoonsa, ovat

kaikki päivät oikeita ja tarkoituksellisia. Mitä tapahtuneekin, voimme ottaa sen Isän kädestä ja tiedämme, että lopulta ”kaikki kääntyy parhaaksi niille, jotka rakastavat Jeesusta.”

Jumalan siunauksenkin alla joudumme kohtaamaan iloja sekä suruja. On nousuja ja laskuja, mäkiä ja alamäkiä. Lankeemuksia ja vääriä valintojakin on sattunut. Luottamus Jumalaan ja Hänen armoonsa ja anteeksi-antamukseensa on onneksemme säilynyt kaikki vuodet, kuukaudet ja päivät. Illalla olemme saaneet nukkua siunattuina ja toivomme, että kerran saamme kuulla sanat: ”Tulkaa minun Isäni siunatut...”

Jumalan omilla on kaksi aurinkoa. Tämä kevätaurinko, niinkuin kaikilla luoduilla sekä vielä tärkeämpi aurinko, joka lupaa meille iankaikkisen elämän. Ylösnoussut Herra on ”armon aurinko”, joka elvyttää uupuneen mieleemme ja saa meidät iloitsemaan kaikesta, mitä kevät meille antaa.

”Tämä on se päivä, jonka Herra on tehnyt. Iloitkaamme ja riemuitkaamme siitä”.

Kevätterveisin Valma Luukka

Rakkaamme

Jouko Ilmari VIRKKI

s. 25.6.1931 Koivisto, Härkälä
k. 15.5.2017 Järvenpää

*Oli Sulla sydän niin lämmin, hellä,
oli siellä paikka meille jokaiselle.
Mitään et pyytänyt, kaikkiesi annoit,
meitä aina muistit ja huolta kannoit.
Kauniit muistot voimaa antaa,
surun raskaan hiljaa kantaa.*

Joukoa pitkästä yhteisestä elämästä kiittäen.

Rakkaudella Pirkko

Rakkaudella muistaen.

Markku ja Anneli, Minna, Teemu ja Niko
Päivi, Ville, Emmi ja Vesa
Heli, Jari ja Joppe

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa,
Järvenpäässä, 10.6.2017.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

SAARA PULKKINEN

o.s. Hytti

s. 5.1.1921
k. 14.4.2017

*Koivisto, Koivisto, kaunis on Koivisto
sinisen salmen rannalla.
Siellä mie elin, lapsena leikin
rannalla, hietikko sannalla.
Koivisto, Koivisto, tuuli jos viekin purteni
suureen maailmaan, Koiviston rantaa,
merta ja santaa, unhoita mie en milloinkaan.*

Äitiä, mummoa, isomummoa ja anoppia

kiittäen ja kaivaten

Ulla perheineen

Kyllikki perheineen

Eeva perheineen

Pirkko perheineen

Pekka perheineen

Sisko perheineen

sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu lähiomaisten läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan. Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuoliniilmoitukset 34 snt/ppm

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitettun

ilmoitusmateriaalin tulee olla

toimituksessa viimeistään lehden

ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

Koiviston Viesti,

Riihelänkatu 28, 15810 Lahti

Aineisto palautetaan vain jos mukana

on postimerkillä varustettu

palautuskuori osoitteineen.

Koiviston Viesti toimitus, 0400 780 398

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti Koivisto-Seura r.y:n varapuheenjohtajalle tai edellämainittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 34e, sisältää vuoden

jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös

maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 15e.

Jäsenlehdien postituksesta Pohjoismaihin veloitetaan +3 e/vuosi ja muualle Eurooppaan +8 e/vuosi.

Pankkiyhteys:

Nordea FI46 1091 3000 3058 80

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 044 2312 422

riikka@riikkasalokannel.fi

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Jorma ”Bomba” Tervahartialan muistolle

Jorma Tervahartiala syntyi Koivistolla 13.4.1944. Hän jos kukaan oli todella karjalainen ihminen. Hänen avarakatseisuutensa, iloinen luonteenlaatu, ystävällisyys ja avuliaisuus olivat ainutlaatuista ja esimerkillistä. Hänen aikanaan saamansa tunnustus positiivisimmasta taksiautoilijasta oli todella oikea valinta. Positiivinen elämänsänsä oli suuri kantava voima hänen elämässään ja siitä osalliseksi pääsivät kanssaihmiset kautta maan. Huumorimielellä matkusteltiin monet reissut ja kohteina olivat etupäässä Koivisto ja Viipuri, kerran poikettiin Säkkiärvelläkin.

Tutustuin Jormaan vuosia sitten Koivisto-juhilla Haminaassa, jossa hän oli kameransa kanssa kovasti liikkeellä. Itselläni oli ohjelmassa puheenvuoro ja lausuin omia kirjoittamiani runoja Koivistoon liittyen. Siitä Jorma sai idean matkaan, jossa hänen sanojensa mukaan lausuisin runoja autenttisessa ympäristössä. Näin tehtiin ja useita vuosia kävimmekin sitten järjestämälläni ryhmämatkoilla, jotka hän nimesi ”Lystimatkoiksi”. Ehkä eksoottisin matka oli Viipuriin suunnattu avantouintimatka yllättävään avantoon uimaan, jossa tilkkanen mutaista vettä pohjalla. Jormaa emme saaneet uimaan ja se taisi olla ainut asia josta hän vuosien varrella kieltäytyi. Soimme sen hänelle, saimmehan muistorikkaita kuvia lustinpidosta liukkaalla jäällä.

Jorma teki valtavan työn kuvatessaan lukuisat Koivisto-juhlat ympäri maata. Tuntien pyyteetön työ ikuistaessaan jälkipolville juhlatilaisuuksia on todella suuren kiitollisuuden arvoinen asia.

Itselläni on myös lasteni rippijuhlat, omat syntymäpäivät, vanhempieni hopeahääpäiväjuhlat vhs-kasetteina ikuistettuina odottamassa levyille siirtoa.

Syntymäpäivänään 13.4.2017 sammui koivistolaispojan elämänliekki, mutta varmasti hänen muistonsa elää monilla vahvana ja mukavat ja lämpöiset muistot eivät koskaan mielistämme haihdu. ”Bomba” jätti jälkeensä vahvan jäljen ja esimerkillisen rakkautensa Koivistolle.

Kepeät hiekat siulle! Kiitollisuudella ”Lystimatkojen” puolesta Terttu Ravi (yks Ravin tysistä) ja muiston kunnioittamiseen yhtyvät kaikki matkoilla mukana olleet.

– Puheenjohtajalt` itseltää –

Oispa niin pohatta jot ain raatsis totta haastaa

Markkinataloudessa ihmisten toiveet ja niihin perustuva kysyntä ohjaavat tarjontaa. Suomessa tästä on yksi merkittävä poikkeus.

Suomalaisten asumisihanteiden ja reaalimaailman välillä on selvä ero. Suuri enemmistö haluaisi asua pienentalossa; jopa yli puolet kerrostaloasukkaistakin haluaisi tätä. Silti tuotanto painottuu kerrostaloasuntoihin.

Toinen ero löytyy hallintamuodosta. Valtaosa haluaa asua oman katon alla. Verrattuna muihin läntisen Euroopan maihin Suomessa on yhä suhteessa keskimääräistä enemmän vuokra-asumista, vaikka se tulee omistusasumista kalliimmaksi.

Pyrkimys omaan kotiin, jolla on oma piha, on pohjimmiltaan perheen reviiirin turvaamista. Se on siten osa perimäämme. Siksi tuntuu paremmalta, että asunto on oma eikä jonkun toisen omistama. Kaupungistuminen ei kehitystä muuta: ei siis ole kyse oppimisesta asumaan kerrostalossa.

Miten tähän on sitten päädytty?

Asuntomarkkinoilta puuttuu tärkeä osa tarjontaa. Kerrostaloasuntojen keskikoko on noin 60 neliötä, mutta rakennettavat pientalot ovat keskimäärin yli kaksi kertaa näin suuria. Siksi monen kerrostaloasukkaan on vaikea löytää sopivaa vaihtoehtoa pientalomarkkinoilta.

Kunnat vaativat yleensä kaksi autopaikkaa pientaloasuntoa kohti, kerrostalotontilla riittää yksi tai sitäkin vähemmän. Tämä estää käytännössä pienten omakotitalojen tuotannon. Rintamamiestalon olisivat jääneet rakentamatta, jos nykysäännöt olisivat olleet voimassa.

Tilanne on muuttumassa. Jopa esivalmisteisia, pihalle nostettavia minitaloja on esitelty. Tehokasta tilankäyttöä on harjoitettu muutenkin; makuuparvet muistuttavat paluuta uuninpankollle.

Elintason noustessa asumiseen ohjautuu yhä suurempi osa kulutuksesta merkitys kasvaa. Toivottavasti säästäväisten ja ekologisesti kestävien ratkaisujen tielle kasutat keinotekoiset esteet saadaan raivattua.

Jouni J. Särkijärvi

Rakas mieheni, isämme ja pappamme

Raimo Kalevi RÖMPÖTTI

s. 22.12.1928 Koivisto, Lemminkylä
k. 27.04.2017 Lappeenranta

*Sinut kohtasin päivänä nuoruuden.
Elin kansasi kauneimman rakkauten. Olit kaikkeni, onneni, haaveeni mulle, siksi kiitoksen kauneimman suon mä sulle.
Sinun paikkasi tyhjääkin tyhjempi on ja suruni suuri ja loppumaton.*

Kiitos Raimo-rakas 68 yhteisestä avioliittovuodesta

Aila

*Lähti lentoon enkeli taivaan,
tuli luokse väsyneen sairaan.
Kosketti hiljaa posken nukkaa,
silitti hellästi hopeista tukkaa.
Nosti siivilleen isämme armaan, vei luokse Jumalan, enkelten huomaan.*

Raila ja Jorma

Rauli ja Eira

Anna ja Rolf

Essi ja Mikko

Janne

Reija

Riikka ja Riina

Arja ja Alan

Alex, Ariana ja Adam

sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme

Alpo Ilmari SOINI

* 20.11.1927 Koivisto
† 2.6.2017 Naantali

Varjele Luoja ihmisen lasta merimiehen muijaksi joutumasta, ja kiitos ettet minua varjellut!

Tuulikki

Aalto syntyy alkaa elää tietämättä matkansa määrää.

Niin on nuorena jyrkkä, terävä, kuohuvaharjainen, niin kasvavat iän myötä sen vahvuus, ja voima, kun samalla vaahtoava harja tasoittumistaan tasoittuu.

Voimansa ajan mentyä on aallon osa eilisen muisto maininki minne matkansa päättää.

Markku, Matti, Merita ja Mikko perheineen

Siunaus toimitettu 17.6. läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Siunaus on toimitettu 13.5.2017 sukulaisten ja ystävien läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Suuret kiitokset Armilan sairaalan os. 5 henkilökunnalle Raimon hyvästä hoidosta.

Suomen Koivisto-Seura r.y.
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteinä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisu toimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040 516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050 516 5651
tuula.koppinen@kolumbus.fi
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaannmäki 1 A 2, 02280 Espoo.
puh. 0440 501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05 544 8850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040 564 9341
Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
Halkaisijantie 4 E 46, 00980 Helsinki
050 539 8693
marke.hongisto@fmi.fi

Hallituksen muut jäsenet:
Virpi Huhtanen, Espoo
varalla Marke Hongisto, Helsinki
Jukka Ratia, Mäntsälä. 0500 978 206
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
varalla Eija Tuominen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050 589 4443
varalla Jorma Jack, Kotka 0500 619 482
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
varalla Katariina Aaltonen, Espoo
puh. 050 4393 791

Riitta Nurmi, Porvoo. 041 455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044 522 8098
varalla Eeva Karkia, Miehikkälä
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj.
Sirpa Taskinen, Helsinki 040 5811 642
Asiamies Pertti Hoikkala 040 583 5397
Linnankoskenkatu 15 C 10, 06100 Porvoo
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Elämää Saarenpäässä 2/3

Siinä vaiheessa kun Mummon talo jäi ”miehettömäksi” (Paavo-Äijä ja Fridolf olivat kuolleet, Armas internoituna Amerikassa ja isä Viipurin kauppakoulussa) talon työt oli jaettava uudelleen, nyt naisten kesken.

Niihin aikoihin myös kevään viljelytyöt jäivät mummon hoidettavaksi.” Hänellä ol suur puine astia, kylvämistä varten tehty. Siinä lähti molemmista päistä kangashihna, jonka avul Mummo nosti siemenkaukalon lantion kaulasta riippumaan, Sitte hään kulki rauhallisesti pello päästä päähän ja kylvi siemenet tasaisesti vuorotellen molemmilla puolilla. Se oli jotekii KOMMEE NÄKÖSTÄ!” muistelee Sirkka.

Työnjaossa Iida-tädille lankeasivat navettatyöt ja karjanhoito. Keväällä tuli aika lannoittaa pellot ja Iida-täti pyysi Sirkkaa avukseen keräämään lannat navetasta ja kompostista kärrille ja levittämään ne pellolle. Sirkka oli vielä nuori tyttö, korkeintaan 15-vuotias. ”Kuinka ihmeessä sinä selvisit sellaisesta...” aloitin minä. ”Olihan miun lapio” sanoi Sirkka asiallisesti. ”Mut sitä mie vähän hermoili, et jos se hevone ei vaik tottele minua, ku mie en olt aikaisemmin ohjant hevosta”.

Syksyyn taas liittyy seuraava työseikkailu. Eräänä aamuna, kun vilja on kypsytetty pellolla, Mummo aloittaa riihen lämmityksen. Talkooväki on tulossa auttamaan puimissa. Mummo pyysi Sirkkaa ojentamaan muutamia lyhteitä hänelle pankolle, jonne hän levitti ensimmäiset lyhteet kuivumaan. Tämä on vasta alkua. Koska riihen lämmittäminen kestää tuntikaupalla, he menivät välillä kotiin suorittamaan muita askareita. Mutta silloin sattui vahinko. Uunista oli päässyt kipinä lentämään lattialla olevaan kuivaan oljenpätäkään ja niin koko riihi paloi. Voin kuvitella, että Mummo sanoi: ”Vaun min-käs teet”. Sitä sanontaa saarelaiset käyttivät sellaisissa tapauksissa kuin riihen palaminen tai sodan syytöissä ja kaiken menettämisessä.

Mummon pellolla olevat lyhteet siirrettiin yhteisvoimin kaupan lähellä olevaan riiehen. Puintipäivänä kiertelin sitä uteliaana, sillä lapsia ei toivottu sinne häiritsemään. Puiminen oli tulista hommaa. Puimisen kova ja yksitoikkoinen kalke kuului jo kauas kujan päälle. Vaikuttavaa ja ennen kokemattomaa oli minulle myös riihen tuoksu, joka oli oudon paksua ja ”mystistä”. Siinä oli minusta myös makeasävy - aivan kuin unohtumaton erikoistuoksu.

Puiminen oli hyvin raskasta työtä ja sen päälle oli tapana saunota, sillä riihen tomu ja tuoksu tarttuivat tiukasti vaatteisiin, ihoon ja tukkaan, vaikka ne olikin huolellisesti

suojattu. Riihipäivän saunottiin aina. ”Ja sitte tanssittii. Aina jostain talost sen verra vaik huuliharppuu soittava poika löytyi et päästi tanssimaa”, muistelee Sirkka.

Kun vuosia jälkeenpäin, kun sodatkin olivat jo kaukana takana, juttelimme Sirkkan kanssa menneistä, olen saattanut sanoa: ”Kyllä ne olivat teille raskaita aikoja, sellaista ainaista raatamista ilman yhtään työtä helpottavaa konetta”. ”Ei se nii olt”, keskeyttää Sirkka. ”Kyl enne ol kaik parempi. Työ ol kyl raskasta, mut elämä ol ilosta! Ko kaik isot työt tehti yhes. Yhes itkettiin ja yhes nauretti. Ko sillo ihmiset välitti toisistaan. Aina sai appuu jos tarvitsi. Ja kui ihanaa ol ko koko päivä oltii oltu heinäpellon, niin sit välil joku ol lämmittänt saunan. Sit saunotti ja tanssittii. Kyl elämä ol enne paljo parempaa ja iloisempaa!”

(Turun koulussa luimme myöhemmin Paavo Cajanderin runoa ”Saarijärven Paavo”. Se kertoo suomalaisesta talonpojasta, joka monen hallavuoden jälkeen viimein saa hyvän sadon. Silti hän edelleen laittaa omaan leipäänsä osan pettua, sillä halla oli jälleen tuhonnut naapurin viljan. ”Nii Saarenpääski ois tehty”, ajattelin minä silloin).

Lapset totuteltiin jo varhain kaikkiin talouden töihin. Lapset saivat olla mukana mm. perunan nostossa ja viljankorjuussa. Heidän tehtäväkseen oli annettu kerätä pieniin koreihinsa maahan jääneet pienet perunat ja viljankorjuupäivänä maahan pudonneet tähtkät. Tämä tapahtui leikin varjolla, mutta samalla he huomaamattaan oppivat työnteon alkeita ja ottivat ensiaskeleita sopeutumisessa tulevaan työyhteisöön.

Itse sain omakohtaisesti kokea tämän ”varhaiskasvatuksen” toimivuutta päästessäni muutamaa syksynä Mummon pellolle perunan nostotalkoisiin. Mukana olivat myös serkkuni Maire ja Kaija, jotka olivat hiukan minua vanhempia. Meillä oli pienet korit ja kuokat, joiden kanssa möyhen telimme aikuisten avaamia perunakokoja ja keräsimme koreihimme noukkimatta jääneet pienet perunat. Se oli hyödyllistä työtä, sillä aivan pienet perunat tarvittiin eläinten ravinnoksi. Itse uskoimme leikkivämme ”perunan nostoleikkii”, joka oli uutta ja ihanaa. Kun työ oli tehty, muutamia aikuiset rakensivat pellon kulmalle nuotion, jonka kuumaan hiil-

Hilkka Miettinen os. Hilska

”Kyllä ne olivat teille raskaita aikoja, sellaista ainaista raatamista ilman yhtään työtä helpottavaa konetta”

lokseen kätettiin muutamia perunoita. Niitä kutsuttiin paistikkaiksi ja kypsyttyään ne olivatkin herkullisuudessaan meidän perunaleikkimme huipennus. Minulle jäi siitä kokemuksesta hyvin iloinen muisto!

Saarenpäässä viljeltiin paljon sanontoja, joista tuli yhteistä käyttövara, sillä ne sisälsivät usein tiiviissä muodossa jonkin käytännössä oikeaksi havaitun totuuden tai kannanoton, esim. ”Ei Luoja laiskaa elätä” ja ”Jos ei tee työtä ei oo leipäänsä ansainnut” tai ”Laps tuo leivän tullessaan” jne. Saareissa oli runsaasti monilapsisia perheitä. Mummolla ja Äijällä oli 12 lasta ja niin oli monessa muussakin perheessä. Sillä ajatuksella, että ”laps tuo leivän tullessaan”, nähtiin lapsi myös tulevana työntekijänä perheessä ja siten varallisuuden lisääjänä. Kuulin äitien useinkin sanovan lapsestaan: ”Hää on miu vanhuuve turva”. Kaikki nämä lapsen kohdistuneet odotukset ja toiveet tulevat hyvin esille mm. saarelaisen äidin kehtolaulussa, joka on ollut mukana saarella kerätyissä kansanrunoissa:

*”Tuuti lasta turvakseni
vanhan päivän varakseni
kalakontin kantajaksi
nuottaköyven nostajaksi
verkon viejäksi vetehen
suuren airon soutajaksi”*

(Runo sisältyy kirjoitukseen: ”Koiviston kansanrunoudesta” kirjoittanut Lauri Simonsuuri. Se on julkaistu kirjassa KOIVISTO, jonka ovat toimittaneet Erkki Kansanaho ja KW Hoppu 1953).

Työn arvostus kehittyi siis saarelaisen ankarista eilinehoista.

Paavo Hilska (1859-1918) ja Eeva Hilska (Hilskan Mummo) os. Ratia 1865-1946)

Silti muutamia erikoispiirteitä siinäkin herättävät hilpeyttä. Esim. oltiin hyvin tarkkoja siitä, että puoliverhot ”salusiinit” vedettiin syrjään heti aamulla herättyä, etteivät naapurit pääse luulemaan, että talossa nukutaan myöhään ja vetelehditään. Kun naiset kulkivat kujan päälle juttelemaan naapurinsa kanssa, heidän käsissään valmistui samalla jokin kudin. Lankakerä kulki aina mukana taskussa. Hilska-Mummosta kerrotaan, että kun hän meni kylän ulkopuolelle sijaitsevalle Mari-niitylleen, hän samalla parsi perunasäkkejä. ”Ko jalat tekkööt työtä, nii täytyy käsilki olla jottai tekemistä”, oli Mummon kanta.

Saareissa pyrittiin kaikki aika käyttämään hyödyllisesti. Laiskan kirjoihin joutuminen oli paha juttu.

Koulu alkaa

Tähän toimintaan tunkeutui laiskäteisesti ja myös ajan hengen mukaan koulutuspakko, joka edellytti kansalaisilta luku- ja kirjoitustaidon hankkimista. Perusopetus alkoi Saarenpäässä kirkon käynnistämällä lukukinkereillä, joilla pyrittiin antamaan saarelaisille perustiedot lukemisessa ja kirjoittamisessa. Edistystä seurattiin edelleen määrääjain kirkon lukukinkereillä, joita jännitettiin etukäteen. Kun kansakouluasetus oli monien vaiheiden jälkeen saatu vahvistetuksi vuonna 1866, se koski sekä poikien että tyttöjen opetusta. Varojen puuttuminen hidasti kuitenkin koulujen perustamista kaikkialla Koivistolla ja koulutuksen vastustajia riitti erilaisista syistä.

Saarenpäässä koulutus sai hyvän vastaanoton ja lapsia ilmoitettiin kouluun runsaslukuisesti jo heti koulun alkaessa. Matti Passoja rakensi kylään ensimmäisen varsinaisen koulurakennuksen vuonna 1921 ja se säästyivät sodan tuhoilta. Se oli suuri ja kaunis hirsirakennus, jonka molemmissa kuokkahuoneissa oli poikkeuksellisen suuret ikkunat aivan kuin tekijän johtoajatukseksi olisi ollut ”Valoa lapsille”. Venäläiset keksivät aikoinaan maalata rakennuksen ”ryssänsiniseksi” ikkunapuitteitten jäädessä valkoisiksi. Minusta väri korosti onnistuneesti talon muotoa ja teki sen iloisena näköiseksi.

Mummon lapset pääsivät kukin vuorollaan opetuksen piiriin ja isä hyötyi siitä erityisesti. Opettaja pani merkille hänen erityislahjakkuutensa laskennossa ja kannusti häntä opintielle. Sirkka taas oppi nopeasti lukemaan. Suvun piirissä naureskellaan vieläkin sitä, miten Mummon talossa törmättiin kaunokirjallisuuteen. Opettaja oli eräänä päivänä antanut tutustuttaa vanhempia koululaisia suomalaisen kirjallisuuteen. Sirkkan reppuun hän oli antanut ”Tuhlaajapoika” -nimisen kirjan (Tekijän nimeä Sirkka ei muistanut) ja Johannes Linnankosken kirjan ”Laulu tulipunaisesta kukasta”. Sirkkan äitipä (Iida -täti) ei moista ajanvietettä hyväksynyt. Hän tempaisi kirjat kainaloonsa ja marssi opettajan puheille ja teki asian selväksi: ”Ja mei lapsii ko ei tollasii pili-pali-kirjoi pannakkaa lukemaa! Myö opetettaa heil työttekko!” Ja niin siinä kävi.

Turussa koivistolaisissa toukokuussa tapahtui

Kässäkerholta apua Tyksin keskolaan

Turun ja ympäristön koivistolaisten käsityökerho on tehnyt vauvanpeitoja ja -sukkia, jotka luovutettiin Turun Yliopistollisen Keskussairaalan Keskososastolle 3.5.2017. Peitoilla on kova menekki, koska jokainen lapsi saa peiton mukaansa kotiin.

Maria Korin, Riitta Pohjanuoma, Terttu Mattila, Ritva Tuuli ja Tuula Agge luovuttivat käsityöt paikan päällä.

Kuva lajittelusta. Riitta pohjanuoma, Marjatta Saarenhovi, Kirsti Laaksonen, Eira Toivanen, Tuula Agge, Terttu Mattila ja Asta Raatikainen. Kuvasta puuttuu Kyllikki Orvasto ja Ritva Tuuli.

Mie tiijjän

Martti Piela

JiiVeehä se taas ol nii nopee vastaamma, et mie ehin taaskii häne vastaukseen lukemaa älykkääpiökän-nystäi, enneko Viesti ehti kolahtaa Kusti polkeman peril miu postiluukustai. Eikä tääl oo viel ruohokaa ehtint kunnol ees essii työn-tyy, ettekö Posti ois meil sen vuoks ajois kerint.

Keltakynsimö

"Emmie siu tarkotustais tiijjä, mut suutun mie", sano Selmi-täti mei äitil, ko sisarukset ei päässeet jostai asjast yhteisymmärryksee. No, mei ei tietyskää tarvitse täs JiiVee kans kumpasenskaa suuttuu, ko pohittaa tuota miu toukokuu Viesti Tiijjät sie? -kysymykse vastausta. Mie en tietyskää osant kyssyy nii selväst, ettei miu tarkotukseis ois tult jokahisel ristallikirkkahaks. Miekko näätsie luulin, et se sana "harvinaisii kasvii" tarkottais muilkii sammaa ko miul, et niitä kasvii ei nii vaa joka paikas tappaiskaa.

Kaikist tärkeämpähä näis tehtävis o saaha ihmisii reakoimaa Koivistoo koskevii asjoi, niiko nyt o viime aikoin käyntkii, et miu kysymyksei o nii paljo herättänt mie-

Heittipä Martti taas kysymyksen. Kaikki Koiviston saarethan olivat ja ovat edelleen erikoisia ja kasvirikkaita. Martin selostus tämän lajirikkauden syistä oli hyvä.

Pitkälti veikkauksen puolelle tämä tietämys nyt kuitenkin menee, mutta sen perusteella, mitä vanhoista lehdistä ja kirjallisuudesta saa irti sanon Vasikka-saaren olleen kasvirikkein, ainakin suhteellisesti muihin saariin nähden. Sitä kuvannee jo sekin, että saarta esitettiin ensimmäisen kerran luonnonsuojelunalueeksi jo 1920-luvulla ja saari pakkolunastettiin luonnonsuojelutarkoitukseen v. 1934. Se määrättiin samalla

Metsäntutkimuslaitoksen hallintaan. Tätä arviotani tukee myös se, että Koiviston saarista juuri Vasikkasaari on se, johon on tehty eniten erilaisia kasvitutkimusretkiä. Sen tutkijoista voi mainita mm. Metsätieteilijät Arthur Theseleff (1895), Gustav Munsterhjelm (1897) ja Erkki Laitakari (1931).

Koiviston kasvistoa kuvaa varsin hyvin Helsingin Yliopiston luonnontieteellisen keskusmuseon julkaisema lehti Lutukka vuoden 2009 ensimmäisessä numerossaan.

kevätterveisin
Jiivee Kurki

lekiintoo, et löytyy sellasii, kutka o tosjaiki kiinnostunehhii jostai Koivistoo liittyväst tiijjost nii paljo, et saap höijjät tarttumaa kirjotusvehkehii ja kirjottammaa oma käsitykseen Viestil. Harvaha asjoihi o nii perehtynt ko JiiVee, kuka muistais, ois lukent taik muute ammentant tietoo mei mänetetyst kotiseuvust, et voittais tiijjois hänet. (Toine yhtäläine kivikoski ois varmast Luuka Juha O, mut hänel ei ilmesest oolt aikaa miu kysymyksiä käyvä vastaamma.) Ja se toine tärkeä asja, mihi mie oon pyrkint, o se, et samal tulloo esitellyks moni tietolähe, kirja taik muu vastaavvalaine Koivistost taik koivistolaisist kertova opus, mitä o miu mielestäi aika lailla männeehii vuosii mittaa julkastu ja mitä o usjast olt esil

Koivisto-juhlil vuosikymmenii aikaa ympär eteläistä Suomeniemee.

Mut nyt sit viel siint, et mitä mie sit viime kysymykselläi hain. Elsa Vainio (Piela sukkuu hääki) kerto jo 13 vuotta sit Saarijärvel ilmestynessä kirjasessaa Kotikyläni Patala, (s.6.) näinikkää: "Vastapäätä satamaa oli luonnonkaunis pikusaari, Ravitsa. Siellä kasvoi harvinaisia kasveja. Kerrotaan, että ne olisivat lähtöisin Katariina Suuren laivan hylystä, joka kuljetti kalleuksia ja erikoisia kasveja hallitsijan tarhoihin. Laiva teki kovassa myrskyssä haaksirikon jossain saariston lähivesillä. Siksi kasvillisuus oli siellä niin erikoista. Saari oli myöskin rauhoitettu."

Murkut

Höitä kaivata oon ehtint jo,
Nytko vuokralaisii miul ei enää oo
Tääl asunnossai miu tielläi.
Viel eile hyö tuos miu pöyvälläi
Päivät pitkäät eestaas marssiit peräkkäi
Ja minnuu hermostuttiit.
Miks piti höi nii nuukii olla,
Et ei suostuneet kanssai sovinnol
Sopimaa, ja hyväl tahol
Ees pientä vuokraa maksaa?
Tai antamaa miul ees ruokarauhaa?
Ja eiks hyö etes tajunneet,
Sevverra ihmisii tunteneet.
Taik keneltäkkää ois kuulleet,
Et ois varroo osanneet ja tienneet,
Et Rait o vaarallista!
Et se voip kaik höijjät tappaa!
Ois pitänt höi tuntee tarina
Reika männehest historiasta
Ja ajois sopint aavistaa,
Et se pöyvä pöree valkee esine
O Roija hevone!
Ei, eiks hyö höntöt kottii vaa kantaneet
Ne valkia rasia makkeet rakkeet!
Voi surkia! Sehä kaik höijjät surmas!
Nyt nii tyhjää om miul tääl tuvas!

Martti Piela

Äitiipäivä

Kai äitiipäivä et nyt on
Sie oot muistant, pojapoikai onneton,
Etkä puolee päivää oo koisint?
Mut jos nyt nii o käynt kuiteskii,
Ni äkkiä ylös! Alakertaa kiirehi!
Äitis käske vuoteese pallaamma,
Ja siel hiljaksillee korostammaa,
Niiko nukkuvinnaa viel olis.
Sie sil aikaa paat kohvi tulemaa,
Ja sit määt veljeiski hakemaa,
Ko kaike aikaa vuotes vaa o lorvint.
Ja ko kohvi o ehtint valmihiks,
Ni kuka käyttöä pihast taittamas
Ja yhes kukkinnee kohvinee
Määttä kammarii äitillen laulamaa
(Vaik Maamme-laulu, jossetta muuta ossaa
- Tarkotusha o tärkeämpää Eikä se, mite
laulus pärjäjä, Niiko Euroviisuus Suomi)
Sitko saatta Äitis vuoteest jaloillee, Ni voit-
ta häntä kumpikii rutistaa Ja kuka hänel
ojentaa, Ja Hyvää äitiipäivää toivottaa!
Sanokaaha miultkii hänel pari onne
sanna!

Martti Piela

Mikä on metsä ?

Onko se auringon valo puissa
Vai tuulen henkäys lehvistöissä
Pehmeä sammal jalan alla
puun juuri polun päässä
Mustikan varpujen sinerrys
vai puolukan punerrus
tai kantarellin keikahdus ?
Muurahaisen aherrus pesätyössä
vaiko pöllön huhuilu yössä
Lämpimän tai kostean metsän tuoksu
vai sadepisaroiden kallon kolossa juoksu
Metsä on kevään hento viherrys
Ja
ja talven tuiskujen tiimellys
sekä vaeltajan mielen virkistys.

Kirsti Laaksonen

Koivisto vuonna 1917-18

”MYRSKY” osa 1

Ensimmäinen potkukelkka koivusaassa ja suurlakko

Saarenpäälainen Antton Harilainen oli jättänyt laivan talvehtimaan Pietariin vuonna 1904 ja joutui tulemaan Viipuriin junalla. Punaisenlähteentorilla näki potkukelkan ja osti sen. Sillä potkutteli Koivistolle ohi hevosten ja muiden tiellä kulkijoiden... noin 50 kilometriä ja vei kelkan Koivusaaren Harilaisten kylään. Se oli saaren ensimmäinen potkukelkka ja ”pi-an sen jälkeen myös muut alkoivat hankkia potkukelkkoja.”

Suurlakko ja työväki

Venäjällä ja Suomen Suuriruhtinaskunnassa tulivat muutoksen ajat. Aikaisemmin oli Venäjän vallan aikaan sattunut teollinen kehitys valtaisa...teollisuutta asutuskeskuksissa...myös Viipurissa, jossa oli 30 000 asukasta. Viipurista oli tullut äkkiä... ”kaupan ja työn kaupunki Karjalaan”.

Suurlakon aikana 1905 kaupungeissa kaikki pysähtyi, marsittiin kaduilla, vaadittiin oikeuksia. Koivistolla suurlakko oli 15.-20.11.1917, mutta kappalainen Jaakko Markkulan mukaan, vaikutus oli ”vähänen”, koska Koivistolla oli vain: ”maanviljelijöitä ja rannikkopurjehdusta harjoittavia”. Eri kaarteille luotiin pohjaa ja työväenaate oli jo syntynyt.

Työväenaate Koivistolla

Työväenyhdistyksiä perustettiin Koivistolle suurlakon jälkeen. Kirkolle ja Humaljoelle. Saariin; mm Patalaan, Eistilä-Ingertilään, Hyttölään, mutta papiston kertomuksen mukaan Koivusaaren Saarenpäähän perustettiin työväenyhdistys vasta 16.12.1917. jne. Hyttölän työväenyhdistys ja aate ehti hiipuakin ennen 1917, koska samoin kuin muualla saarissa pääasiassa kaikilla oli ”oma pieni palstansa ja paikkansa yhteisössä”. Ei tarvittu työväenaatetta, jota mm papisto ja sen ajan virkamiehistö paheksui.

Työväenoikeuksia kävivät puhumassa ”agitaattorit”, pääasiassa hyvinkin kiihkomielisesti ja kuten nimismiesten kertomuksista ilmenee: ”hyvin harvoin asiallisesti”.

Koiviston hyväntekijä luopuu vallasta 1917

Venäjällä kevään 1917 bolshevikien liikehdinnän johdosta, Koivistolla kesiään purjehtien ja jahdeistaan mihin nousut keisarikunnan hallitsija Nikolai II luopui vallastaan 15.3.1917. Tulevan val-

koisen Suomen armeijan ylipäällikkö Mannerheim oli palvellut venäjällä keisari Nikolai II :sta...luutnantista kenraalin arvoon saakka. Mannerheim oli pitkään keisarin henkikaartin palveluksessa ja kenraalina hänellä oli etuoikeus; ”pääsy Nikolain puheille tämän johdosta”.

Olihan hallitsija antanut rahaakin kirkon mahtavien ”keisarinurkujen” hankintaankin ja jakanut rahvaalle kolikkoja, virkamiehille kultakelloja ja muuta mukavaa.

Aikalaisen havaintoja Koivistolta

Alkoi ajanjakso, jota koivistolainen sosialisti kuvaa myöhemmin muistoissaan: ”Ilmestyi erivärisiä järjestyksenpitäjiä, yhteisiä, erillisiä, julkisia ja salaisia. Työttömyys, elintarvikepula, epäjärjestys, isänmaa, valta, oikeus ja voima olivat sanoja, jotka risteilivät sanomalehdissä ja ihmisten aivoissa. Sen taikinan hapatti viha...kummallakin puolella oli piirejä, jotka koettamalla kärjistää tilannetta aseelliseen yhteenottoon. He Saivat tahtonsa läpi”.

Tämän aikalaisen kerronnassa on sana ”viha”, mikä myös esiintyi sanomalehdissä. Oliko tässä vaiheessa vuonna 1917... ”vihapuhe” kirvonnut otteesta, eikä kenenkään hallittavissa ?

Koiviston kirkossa 22.3.1917

Koiviston työväenyhdistys oli kutsunut koolle ...ns kansalliskokouksen kirkkoon.

Ensiksi luettiin manifesti, jossa Venäjän keisari ilmoitti luopuneensa 15.3.1917 vallastaan. Tämä tähän oli ennenkuulumatonta. Kuka nyt hallitsisi Suomessa? Kuka käyttäisi ylintä keisarin valtaa ?

Tämän jälkeen keskusteltiin kaikkia koskevista asioista. Kokousjärjestys oli täysin koollekutsujien ennakkoon suunnittelema. Mitään todellista keskusteltua ei annettu syntyä. Kokous päätti erottaa Koiviston nimismiehen Rintalan ja hänen alaisensa keisarillisien ajan poliisit. Tämä ei sinänsä ollut uutta tähän aikaan Suomessa. Muualla tehtiin samalla tavalla. Väliaikaiseksi nimismieheksi valittiin leipuri Matti Saxberg ja hänelle 5-henkinen järjestystoimikunta. Myös sivukyliltä annettiin mahdollisuus valita apulaisille näille poliiseille. Näille järjestysmiehille annettiin oikeus tarkistaa kauppiaiden sekä yksityisten elintarvikevarastoja. Asiaa vastustavien nimet

Juha O Luukka

Koiviston punaisen kaartin leimasin. Kuvattu ” Suomen Punasenkaartin Wiipurin sotilaspiiriin” palkkauslistalta. Kuva: Kansallisarkisto/kirjoittaja.

oli ilmoitettava venäläiselle sotaväelle...vankilaan sulkemista varten.! Näin kovia ukaaseja sinkoili kirkossa. Myös keskusteltiin rautatieinsinöörin ja erotetun nimismiehen osuudesta, kun aikaisemmin nimismies oli vangituttanut työmiehiä rataöiden hidastelusta 3 kuukauden ajaksi.

Entinen elintarvikelautekunta määrättiin eroamaan. Kokouksen puheenjohtaja räätäli Tenhunen oli huomauttanut, että ”jos kunnan ukot uskaltavat kiihottaa kansaa kutsumalla valtuustoon kokoon, on heidät venäläisen sotaväen avustamana vietävä, sellaiseen paikkaan Suomessa tai Venäjällä, jossa valtuusto ei voi kokoontua”.! Olisikohan tässä otettua tai aiottu ottaa mallia.... keisarinajan sortokauden suomalaisten virkamiesten karkoituksesta? Juurihan Svinhuvud pääsi palaamaan siperiasta takaisin sankarina Suomeen. Svinhuvudin aikana oli ollut, ”ettei soveltanut tuomarina sortokauden lakia”.

Koiviston kirkossa oli lausuttu nyt selviä uhkauksia ja vihapuhe tulisi kantamaan kyllä hedelmää.

Karjala lehti kirjoittaa 1917

Lehti 24/3.1917 toteaa: ”Tällä tavalla Koiviston sosialistit juhlivat vapausmanifestin saamista kirkossaan.!- Pilaavat päättömällä touhuillaan sen hyvän, mikä heidän päätöksensä joukossa on ja tekevät nekin sitten naurunalaisiksi”.

Koiviston kunnanlääkäri Toivo Olin

Tässä kokouksessa oli myös osallisena ja läsnä Koiviston kunnanlääkäri Toivo Olin. Kokouksessa Olin yritti puolustaa ystäväänsä ratainsinööriä, jolle puuhattiin nyt erottamista ja vankilaan panna. Olinille ei annettu aluksi puheenvuoroa. Viimein hän sai sananvapautteen vedoten kirkossa kansalliskokouksessa puheenvuoron ja ”haukkui kokous joukon vieraan Venäjän vallan asevoimiin turvautumisesta.” Tästä puheesta hänet ”buuattiin alas”, jonka johdosta käveli pois kokouksesta.

Koiviston Suojeluskunnan lippu. Selitykset, kuvio lipun keskellä: ”laiva kullankeltainen, yläpuoli kuviosta taivaansininen, alapuoli merensininen, kuvion ympärillä vihreä kuusenoksaseppele.” Kuva: Kansallisarkisto/kirjoittaja.

Koiviston suojeluskunnan leimasin. Kuva: Kansallisarkisto/kirjoittaja.

Punainen kansanvaltuuskunta pakenee laivoilla Koiviston salmen läpi diktaattori Kullervo Mannerin johdolla kohti Pietaria huhtikuun 1918 lopulla. Piirros: Anniina Nummela

Kauppias Piironen ja Olin

Päättivät vielä muutaman päivän päästä käydä puhumassa järjettä Koiviston Möllikän venäläisille matruuseille. Matruusien valitsema edusmiehensä toveri Ljuloviin... Olin tekikin puhelahjoiltaan vaikutuksen ja kuin ihmeen kautta säilytti henkensä seuraavan vuoden aikana. Näin ei käynyt kauppias Piiroselle.

Kohti myrskyä

Tuli syksy 1917. Venäläinen sotaväki murhasi korkeinta päällystöönsä Viipurissa. Kenraalit ja everstit ammuttiin linnansillalla ja heitettiin mereen. Pietarissa kihui bolshevikien kumous. Puna ja valkokaarteja perustettiin ja koottiin myös Koivistolla. Koiviston suojeluskuntaan kuului tässä vaiheessa alle 100 henkilöä. Parhaimmillaan Koiviston punakaartissa oli vajaa 500 punaista. Karjalassa ja Viipurissa sisällissota otti ennakkoa.

Myrskyn portit aukaistiin

Suomi julistautui senaatin toimesta itsenäiseksi 4.12.1917, annettiin eduskunnalle 6.12. ja Bolshevikihallinto Venäjällä tunnusti Suomen itsenäisyyden vuo-

den 1917 lopulla. Myrskyn portit oli aukaistu ja nyt kyse oli... vallasta.

Karjala ottaa ennakkoa sotaan

Tammikuussa 1918 kahakoitiin Viipurissa mm Pietisen tehtaalla punaisten ja valkoisten toimesta.

Karjalan kansainliitto, johon Koivistonkin valkoiset kuuluivat...kutsui Viipuriin avuksi; Viipurin vapauttamiseen Kannaksen suojeluskuntalaisia. Ns maalaispataljoona perustettiin Hiitolassa ja ajoi junalla Viipuriin. Kokoon oli saatu pienempi määrä miehiä, kuin oli ajateltu 500-700.

Pataljoona piti hallussaan muutaman tunnin 23.1.1918 Viipuria, kunnes pakeni hiihtäen Viipurin lähistölle Venäjänsaareen. Viipurissa punaisten ylivoima oli murskaava. Noin 40 miestä tästä jäi saarretuksi Viipurin rautatieasemalle. Yksi heistä oli ylioppilas Petter Siili. Paikalle tuli entinen satulaseppä Heikki Kaljunen Sortavalasta, löysi raskauttavaa todistusaineistoa. ”Kaljunen ampui” kirjakioskin luona Siilinin päähän mäsäksi”. Tästä hetkestä alkaen Kaljusen nimi yhdistettiin terroriin Kannaksella. Hänen puheitaan uskottiin punaisten toimesta, eikä uskallettu äänestää tai pitää kokouksia hänen päätöksistään. Hän

toimi punaisten lentävän komennuskunnan päällikkönä ja piti pääpaikkanaan Terijoen asemarakennusta ja vaikutti Koivistonkin kohtaloihin sodan aikana.

Koiviston suojeluskunta

Ei ollut ehditty varustaa, vaan ”hankkia kalliilla hinnalla noin 10 kivääriä. Jotkut yksityishenkilöt olivat ostaneet lähinnä pistooleita, omalla kustannuksellaan”. Koivistolaiset saivat käskyn olla: ”poissa Venäjän saaren suojeluskunnan osaston luota, joka yritti vielä pysäyttää Leninin asejuna Sääniön asemalla.” Olihan Koivistolla käynyt muutamaan otteeseen puhumassa ja opettamassa asioita perustetulle suojeluskunnalle salaisesti asiamiehiä ja yksi jääkärikin.

Tämän jälkeen tammi-kuussa 1918 Koiviston punaiset saivat aseita ilmeisesti juuri asejunasta, jotka olivat ”Leninin lahja suomalaisille”.

Punakaarti

Alkutöikseen Koiviston punakaartilaiset menivät aseineen määräämään kirkolle toripäivänä 18.1.1918...torihintoja. Aseet punakaartilaiset olivat saaneet samana päivänä Humaljoen venäläiseltä patterilta. Punakaarti oli ottanut vallan Koivistolla ja se pysyi koko 1918 sodan ajan noin kolmen kuukauden ajan. Mitään rintamataistelua Koivistolla ei ollut, mutta Terijoen punaisen päällikön Heikki Kaljusen terrori tuli saamaan myyttiset muodot Karjalan Kannaksella. Kaljusen tehtävän oli pitää tärkeä Viipuri – Pietari rata avoinna sodan aikana. Siinä ja monessa muussa hän onnistui.

Sodan ensimmäisenä uhri on ”totuus” ja seuraavaksi katoaa ”laillisuus”. Koivisto ei tehnyt tältä osin mitään poikkeusta.

Lähteet:

Anton Harilainen, Elämää Koivistolla, 1992
T E Olin, Muistelmia, 1970
Teemu Keskiarja, Viipuri 1918, DHL 2013
Kansallisarkisto, Papiston kertomukset, Koivisto
KA, Suojeluskuntakertomukset, Koivisto
KA, Nimismiesten kertomukset
Työväen arkisto, TMA

69. Koivisto-juhlat 29.-30.7.2017 Lahden yhteiskoululla

Lauantaina

- 12:00 Suomen liput nostetaan 100-vuotiaan itsenäisen Suomen kunniaksi ja Koivisto-juhlien avajaisiksi
12:30 Näyttelyt avajaiset ja palkinnot
Taidenäyttelyt
Perinnenäyttelyt
Lasten työpajat
100-vuotta koivistolaisuutta –näyttely
Suku- ja kyläkokoukset
Ruokailu, kahviot
Pihalla piilen heittoa ja mölkkyyä
Koivistolaisten tori
18:00 Muistojen ilta
Laulu on meren laulu –esitys
19:00 Räiskäleitä ja iltapalaa
19:30 Tanssit on meren tanssit

Sunnuntaina

- 10:00 Jumalanpalvelus
Seppelten lasku

Suku- ja kyläkokoukset
Näyttelyt ja työpajat
Ruokailu
Koivistolaisten tori
14:00 Pääjuhla

Huomioitahan että juhlilla käy vain käteismaksu

Koivisto-juhlat Lahden yhteiskoululla

Järjestäjänä Suomen Koivisto-seura, Lahden Koivistolaiset ja Mäntsälän Koivistolaiset.

Koivisto-juhlien järjestelytoimikunnan puheenjohtaja:

Riikka Salokannel p. 044 2312 422.

Järjestävien seurojen puheenjohtajat:

Lahden Koivistolaiset Jorma Simola 040 564 9341

Mäntsälän Koivistolaiset Jukka Ratia p. 050 0978 206

Koivisto-juhlien suku- ja kyläkokousten luokkatilavaraukset

Maili Salokantelelle sähköpostiin:

heikki.salokannel@phnet.fi tai puhelimitse 040 7701 448.

Ohjelman mukaan parhaat ajat pitää kokouksia on

lauantaina klo 14.00-17.30 ja sunnuntaina klo 11.30-13.30

Majoitusvaihtoehtoja Lahdessa:

Hotellit:

Cumulus City Lahti, p. 0200 48 127

huone kahdelle 93,00 sis. ilmaisen aamiaisen.

Kauppahotelli Grand, p. 03 54 400

huone kahdelle 90,00 sis. ilmaisen aamiaisen.

Huoneistohotelli:

Forenom Lahti City, p. 020 198 3420

huone kahdelle 85,00 euroa.

Lahti Center House, p. 20 198 3420

huone kahdelle 89,00 euroa.

Hostelli:

Patria Hostel, p. 03 782 3783

huone kahdelle 57,00 euroa.

Evakkolasten muistopuisto juhlistaa satavuotiaista Suomea

Evakkolapset saavat oman muistopuiston Lahteen osana Suomen itsenäisyyden juhlavuotta.

Suomi 100 ohjelmaan kuuluvan puiston toteutetaan Evakkolapset ry:n aloitteesta yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa. Puisto tulee Lahden Mukkulaan Kilpiäistentien ja Mukkulan kirkon luo. Puiston perustamisjuhlaa vietetään lauantaina 29.7. kello 13. Sen avajaksi on lupautunut Kelan pääjohtaja Elli Aaltonen.

Evakkous ja puiston istuttaminen on satavuotiaan Suomen muistin virkistämistä. Puisto tulee olemaan pysyvä jälki Suomen juhlavuoden tapahtumista.

”Puistoon tulee sata puuta, jotka istutetaan 10 puun ryhmiin”, kertoo suunnitteluhortonomi Eila Palojärvi, joka on puiston suunnitellut. Puisto toteutuu yhteistyönä Lahden kaupungin ja Evakkolapset ry:n kanssa. Aloitteen puistosta teki Evakkolapset ry.

Puiston laajuus on peräti 2,5 hehtaaria, mutta sen ydinalue on hehtaaria pienempi. Lehti- ja havupuiden lisäksi puistoon tulee kukanniittysaarekkeitä puiden ympärille. Puiston sydämessä on Muistokivi, jonka ympärille tulee ruusuja ja perennoja.

”Puiksi on valittu myös vanhoja lahtelaisia lajeja kuten Paasikiven nimellä tunnettu omenapuulajike”, kertoo Palojärvi. Kymmenen havupuuta istutetaan puiston avajaisissa, muut lajit istutetaan ennen heinäkuun loppua.

Evakkoon joutuminen on Suomen historian merkittäviä tapahtumia, tietoisuutta voidaan kasvattaa muistopuistolla ja samalla kunnioitetaan henkilöitä, jotka joutuivat kokemaan sodan lapsuudessaan.

Muistopuisto elävyydellään ja kasvullaan antaa toivoa ja luo uskoa raskaista ajoista selviytymiseen. Vuosien 1939-45 aikana jopa pari sataa tuhatta suomalaista lasta joutui pakenemaan sotaa ja lähtemään evakkotielle. Tarkkaa määrää ei ole selvitetty. Pieni osa pääsi palaamaan takaisin kotiseuduilleen. Näin kävi Lapin ja Porkkalan evakkolapsille. Enemmistö joukosta, Karjalan, Petsamon, Sallan ja Suomenlahden saarten evakkolapset menettivät tutun ja turvallisen kotiseudun pysyvästi.

Muistopuiston tarkoitus on tuoda näkyväksi evakkolapsuuden kokemusta ja tavoitteena on muistuttaa evakkoon joutuneiden suomalaisten lasten tunnemuistoista. Sotavuosien kokemus on vaikuttanut heidän koko elämäänsä. Tunnemuistot ovat heijastuneet ja heijastuvat edelleen heidän omaan elämäänsä, heidän lähipiiriinsä samoin kuin koko yhteiskuntaan.

Muistopuiston toiminta ei pääty istutushetkeen vaan puiston elämä jatkuu muutenkin kuin puiden kasvuna. Puiston tavoitteena on olla hiljentymispaikka, joka herättelee muistelua. Siellä evakkolapset voivat kohdata tunnemuistoja ja vertaisuutta ja jokainen puistossa kävijä saada tietoa ja kosketuksen satavuotiaan Suomen historiaan.

Tietoisuutta menneisyydestä voidaan kasvattaa muistopuistolla ja samalla kunnioitetaan henkilöitä, jotka joutuivat kokemaan sodan lapsuudessaan. Muistopuisto elävyydellään ja kasvullaan antaa toivoa ja luo uskoa raskaista ajoista selviytymiseen.

Muistopuiston avausjuhla korvaa tämän vuoden Evakkovaelluksen, jota Evakkolapset ry. on järjestänyt vuodesta 2006 lähtien eri paikkakunnilla useiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lahden kaupunki istuttaa osan puiston puista ennen avajaistilaisuutta, jossa myös koivistolaiset pääsevät puiden istutukseen. Tarkempi ohjelma tulee Evakkolasten verkkosivuille myöhemmin.

www.evakkolapset.fi

www.evakkovaellus.fi

Onnitteluit` ja muistamissii`

TANIA ANGELICA KOKKALA on kirjoittanut ylioppilaaksi Turun Suomalaisesta Yhteiskoulusta.

Vanhemmat Meg ja Jarkko Kokkala.

Isovanhemmat isän puolelta Tapio, s. Koiviston Ingertilässä ja Marja-Riitta Kokkala.

Onnittelut kevään ylioppilaalle.

ROOSA ADELIINA KONOLA Alavuden lukio

äiti Niina Konola mummo Leena Keränen isoisoivanhemmat Kaino ja Matti Hämäläinen Koiviston Kiiskilän kylästä.

REETTA REINIKAINEN Jyväskylästä on valmistunut sosionomiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulusta, erikoistumislinjana lastentarhanopettaja.

Reetan äidin äiti oli Juulia Vanhala ,os. Larikka Kurkijoelta. Isän äiti Leena Reinikainen on Koivistolta Kurkelasta.

ROOSA ADELIINA KONOLA Alavuden lukio.

Äiti Niina Konola, mummo Leena Keränen, isoisoivanhemmat Kaino ja Matti Hämäläinen Koiviston Kiiskilän kylästä.

HEIDI MUSSALO Helsingistä valmistuu merkonomiksi Espoon Omniasta.

Heidin Isoisoivanhemmat Anton s.1882 ja Loviisa s.1886 Hytti Saarenpään Hyttölän kylästä. Isoäiti Tyne Mussalo on omaa sukua Hytti.

Tääl` tapahtuu

Vatnuorin kyläyhdistys ry:n

Vuosikokous 2017 pidetään lauantaina 29.7.2017 Lahden yhteiskoululla Koivisto-juhlien yhteydessä kyläkokoustauon aikana. Tarkempi aika ja tila selviää juhlapaikalla. Työlistalla sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa!
Yhdistyksen hallitus

Koivisto-juhlat 29.-30.7. 2017 Lahdessa

Perinnenäyttelyn pääaiheena on EVAKKOTAIVAL / SUOMI 100

Toivomme paikalle valokuvia, käsitöitä ja muuta esineistöä lähtöön, matkaan ja uuteen kotiin liittyen.

Myös kaikki muun aiheiset käsityöt ja esineistö on tervetullutta!

Näyttelyesineeseen liitetään mukaan tuojan nimi ja sen voi etukäteen toimittaa osoitteeseen
Jorma Simola
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti

TAI tuoda juhlapaikalle pe 29.7. klo 18 mennessä.
HUOM. Töiden nouto näyttelyyn päätyttyä sunnuntaina.

Työnäytöksessä tehdään mm. lautanauhaa, ja pihalla takoo seppä.
Lasten työpajassa on viime vuodesta tuttua Loom-kuminauhakorujen tekoa sekä paperisten "helmien" kiertämistä.

Koivisto-seuran Perinnetoimikunta

VIELÄ KERRAN JÄSENMAKSUISTA

Suomen Koivisto-Seuran talous edellyttää, että kaikki sen jäsenet maksavat vuosittain jäsenmaksunsa. Jäsenet saavat kerran kuussa jäsenlehden, joka on Koiviston Viesti. Tänä vuonna jäsenmaksun suuruus on 34 euroa. Siitä summasta suurimman osan vievät jäsenlehtemme toimitus-, painatus ja postituskulut. Seuran johto toimii täysin harrastuspohjalta, kenellekään ei makseta mitään palkkioita. Nyt kesäkuussa 2017 pelkkä seuramme jäsenmaksu, 34 euroa, on valitettavasti maksamatta vielä noin sadalla jäsenellä.

Koivisto-Seuran täytyy maksaa aina helmikuussa Karjalan Liiton jäsenmaksut niiden jäsentensä puolesta, jotka ovat ilmaisseet meille halunsa olla Liiton jäseniä Koivisto-Seuran kautta. Heiltä on tänä vuonna laskutettu 49 euroa/jäsen = 34 euroa + 15 euroa. Karjalan Liiton jäsenmaksut ovat kauttamme vielä rästissä 26 seuramme jäseneltä. Heidän joukossaan on useita hyvin aktiivisia koivistolaisia. Odotan pikaista laskun maksua!

Vetoan tässä vielä kerran kaikkiin Teihin, hyvät Suomen Koivisto-Seuran jäsenet, jotka olette unohtaneet maksaa vuoden 2017 jäsenmaksunne: maksakaa se lasku mahdollisimman pian! Kiitos!

Jäsenrekisterissämme on yhdeksän sellaista jäsentä, joilla on sekä viime sekä tämän vuoden maksut maksamatta. Jollei maksua ala kuulua lähiaikoina, heidät täytyy erottaa jäsenistöstämme eikä lehteä enää lähetetä. Seuran jäsenmaksuja on heiltä jäänyt saamatta 603 euroa. Ja joukossamme näyttää olevan myös muutamia, jotka suorittavat maksunsa vain joka toinen vuosi. Ei sekään ole oikein. Emme kaipaa "vapaamatkustajia".

Onneksi kuitenkin suurin osa Suomen Koivisto-Seuran jäsenistä huolehtii hyvin maksuistaan, on edelleen kiinnostunut koivistolaisuudesta, lehdestämme ja haluaa olla mukana seuramme toiminnassa. Me tapaamme reilun kuukauden päästä Lahdessa Koivisto-juhliissa. Hymyillään ja haastellaan kun tavataan!
Toivotan Teille kaikille hyvää kesää ja hyvää vointia! Näkemisiin!

Tuula Koppinen

Rautasen kyläkokous

Koiviston juhlilla lauantaina 29.7. klo 14.

Tervetuloa

Tervahartialan Simolat

Sukukokous Lahdessa lauantaina 29.7.2017 klo 14.
Lahden yhteiskoulussa, Kirkkokatu 2.

Hannu Seppinen on paikalla, joten ota mukaan muistitikku, mikäli haluat sukuselvityksen.

Ilmoittautumiset 15.7. mennessä
Jorma Simolalle p. 040 56 49 341 tai
jorma.simola@pp1.inet.fi

Tervetuloa!

Kutsu perinteiseen taidenäyttelyyn!

Koivistolaiset ja koivistolaistaustaiset taiteilijat sekä taiteenharrastajat ovat tervetulleita asettamaan 3-4 teostaan näytteille Koivisto-juhliille Lahteen 29. - 30.7.2017

Töiden tulee olla Lahdessa perjantaina 28.7. klo 16.
Näyttelyyn osallistumisen voi ilmoittaa
Marke Hongistolle p. 050-539 8693 kesäkuun loppuun mennessä.
Töiden postitusosoite:
Riikka Salokannel. Riihelänkatu 28, 15810, Lahti.

Taidetoimikunta

Kutsu lasten ja nuorten kuvataidekilpailuun

Koivisto-juhliilla Lahdessa 29. - 30.7.2017
Sarjat: 1 - 6-vuotiaat, 7 - 11-vuotiaat ja 12 -17-vuotiaat
Aihe on kaikille sarjoille sama:

Suomi 100 v

Töiden tekotapa on vapaa. Ne voi toteuttaa myös kollaasina, jossa on käytetty useampia materiaaleja. Kukin osallistuja voi lähettää kilpailuun 3 työtä.

Töiden tulee olla Lahdessa perjantaina 28.7. klo 16. Jos haluat että työt palautetaan postitse, laita mukaan osoite ja postimerkillä varustettu kirjekuori.

Töiden postitusosoite:
Riikka Salokannel. Riihelänkatu 28, 15810, Lahti.

Voittajat palkitaan näyttelyjen avajaisissa lauantaina.

Taidetoimikunta

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TT MATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com